

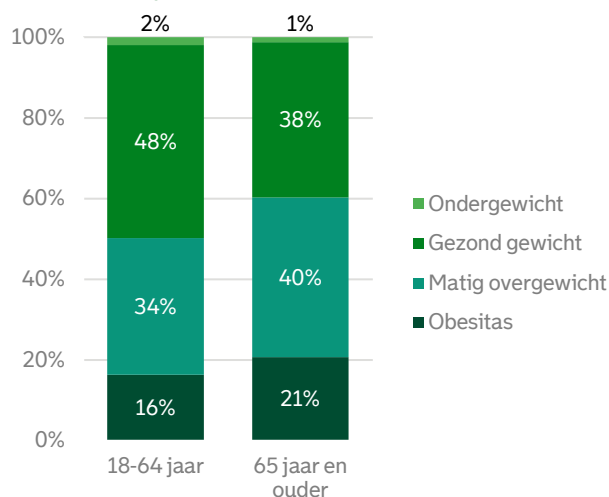
Feitenkaart overgewicht bij volwassenen

Hoeveel mensen zijn te zwaar?

Overgewicht wordt in deze feitenkaart vastgesteld aan de hand van de body mass index (BMI). Voor volwassenen wordt een BMI tussen 18,5 en 25 geassocieerd met een 'gezond gewicht'. Voor het berekenen van de BMI is gebruik gemaakt van zelf gerapporteerde lengte en gewicht. In de regio Rotterdam-Rijnmond is de helft van de 18- t/m 64-jarigen en 60% van de 65-plussers te zwaar (figuur 1).

Overgewicht: BMI van 25 of hoger
Obesitas: BMI van 30 of hoger
Ondergewicht: BMI tot 18,5 (18 jaar tot 16)
Gezond gewicht: BMI van 18,5 tot 25 (18 jaar tot 25)
Matig overgewicht: BMI van 25 tot 30

Figuur 1 Gewicht in 4 categorieën op basis van lengte en gewicht per leeftijdsgroep in de regio Rotterdam-Rijnmond (2022)

Auteur

Gea Schouten, Onderzoek en Business Intelligence Gemeente Rotterdam, met dank aan Sarah Boer en Nathalie Koene-Smit. Fotografie David Rozing.

Datum

20-6-2023

Meer informatie

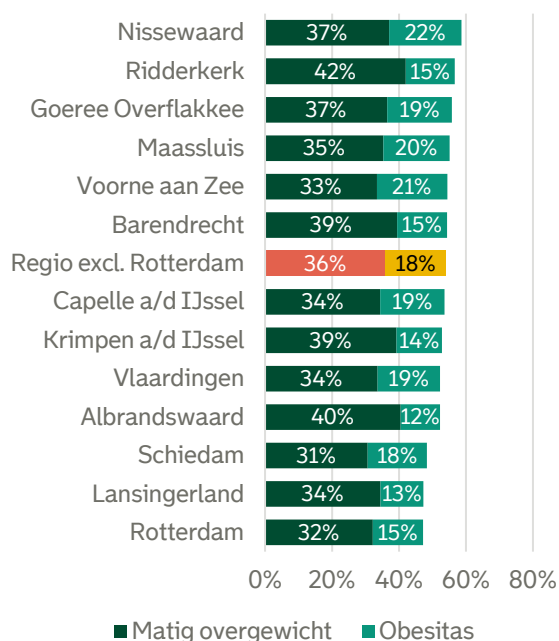
Deze feitenkaart is te vinden op Gezondheidinkkaart.nl.

Vragen over deze feitenkaart mailt u naar Gezondheidsmonitor@rotterdam.nl.

Regionale verschillen in overgewicht bij 18- t/m 64-jarigen

Het aandeel inwoners dat te zwaar is, varieert per gemeente (figuur 2). De gemeente Nissewaard heeft het hoogste aandeel 18- t/m 64-jarigen met overgewicht (59%). In Rotterdam is dit aandeel het laagst (47%). In Rotterdam is zowel het aandeel met matig overgewicht als obesitas lager dan gemiddeld in de regio. In Krimpen, Albrandswaard en Lansingerland is het aandeel 18- t/m 64-jarigen met obesitas lager dan gemiddeld in de regio. In Voorne aan Zee is het aandeel 18- t/m 64-jarigen met obesitas juist hoger. Ook in Nissewaard is het aandeel met obesitas hoog (22%), maar dit verschilt niet significant van het gemiddelde van de regio. Het aandeel obesitas is overigens wel significant hoger dan het landelijk gemiddelde (15%).

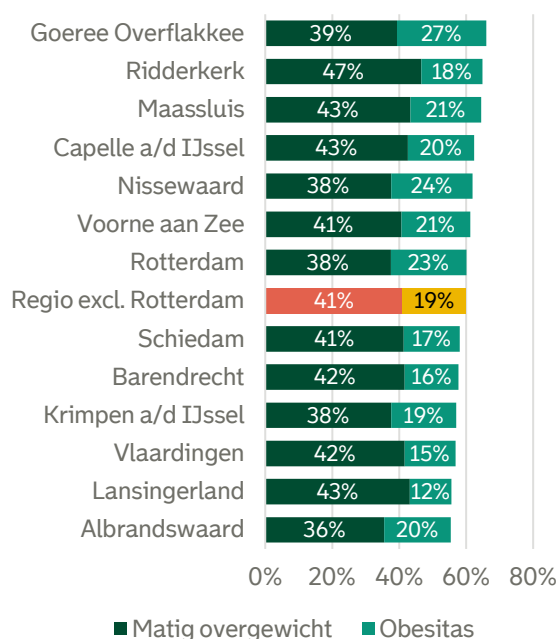
Figuur 2 Percentage 18- t/m 64-jarigen met matig overgewicht en obesitas per gemeente (2022)

Regionale verschillen in overgewicht bij 65-plussers

Gemeente Lansingerland laat het meest gunstige resultaat zien (figuur 3). Ruim de helft (55%) van de 65-plussers is te zwaar en 12% heeft obesitas. Gemeente Goeree Overflakkee heeft het meest ongunstige resultaat. Hier is tweederde van 65-plussers te zwaar (66%) en heeft maar liefst ruim een kwart (27%) obesitas. In Rotterdam en in Nissewaard is het aandeel 65-plussers met obesitas ook hoger dan gemiddeld in de regio.

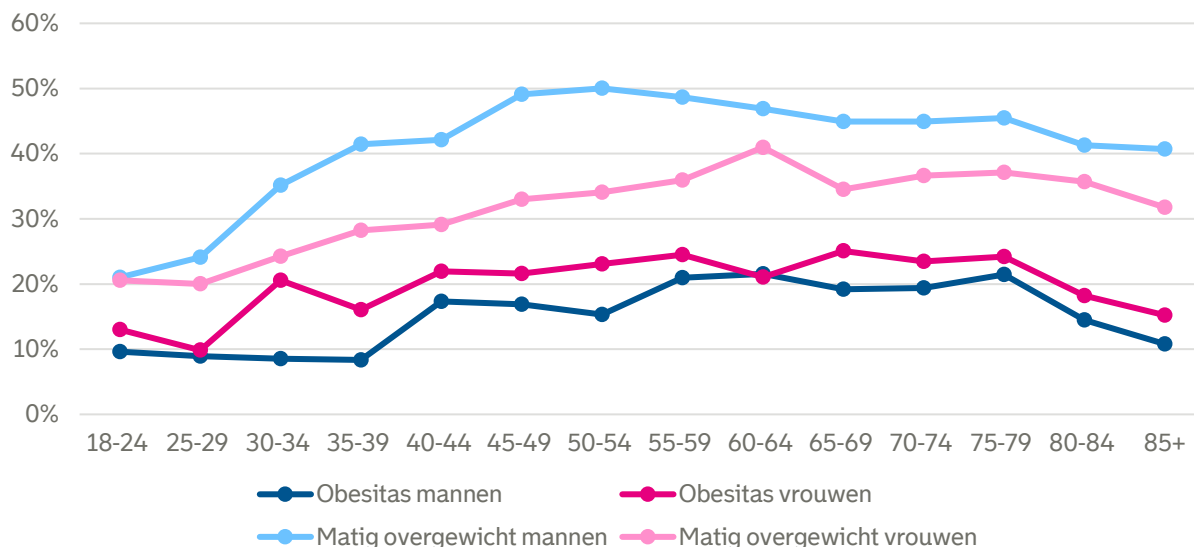
Figuur 3 Percentage 65-plussers met matig overgewicht en obesitas per gemeente (2022)

Mannen vaker matig overgewicht, vrouwen vaker obesitas

Obesitas komt iets vaker voor bij vrouwen dan bij mannen en matig overgewicht komt iets vaker voor bij mannen dan bij vrouwen. Bij vrouwen neemt obesitas sterker toe vanaf een leeftijd van ongeveer 30 jaar en neemt het vanaf het 75ste levensjaar weer af. Bij mannen is er een sterke toename vanaf 40 jaar en vanaf 75 jaar neemt het aandeel weer af (figuur 4).

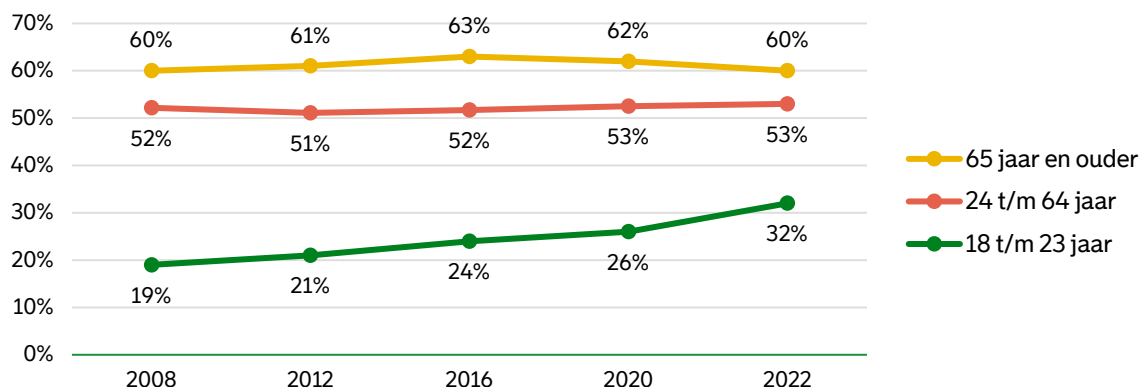
Figuur 4 Percentage volwassenen met obesitas en matig overgewicht per 5-jaarsleeftijdsgroep naar geslacht in regio Rotterdam-Rijnmond (2022)

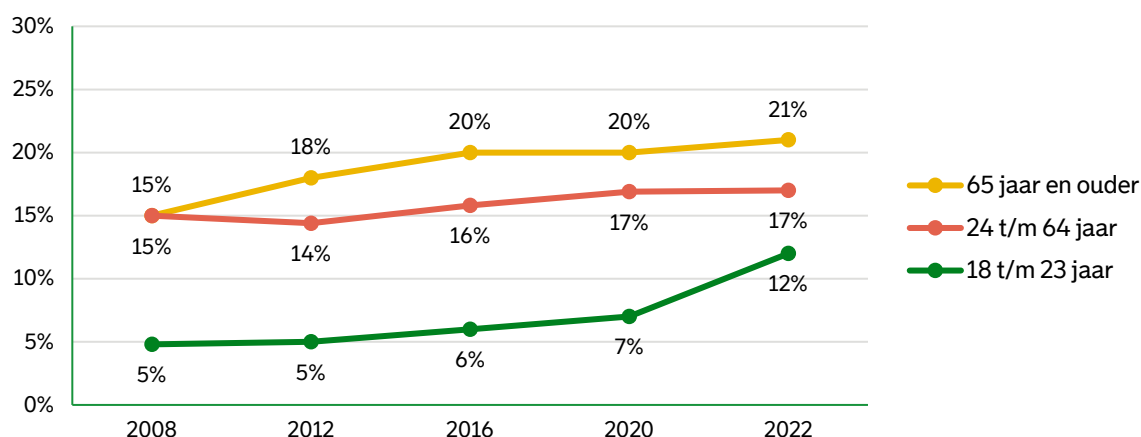
Toename overgewicht mogelijk minder sterk dan verwacht

Het RIVM heeft berekend dat als historische trends (vanaf 1990) zich onveranderd doorzetten, het aandeel volwassenen met overgewicht zal toenemen van 49% in 2018 tot 62% in 2040. De stijging in de laatste jaren is echter minder sterk dan daarvoor. In 2022 is gemiddeld 52% van de volwassenen van 18 jaar en ouder in de regio te zwaar en dit is gelijk aan 2020 (52%). Ondanks dat het totaal aandeel inwoners van 18 jaar en ouder met overgewicht niet veranderd is, is er wel een minder gunstige trend zichtbaar bij de jongvolwassenen (18 t/m 23 jaar). Van de jongvolwassenen was in 2012 één op de vijf te zwaar en dit is in 2022 opgelopen tot één op de drie (figuur 5). Het aandeel jongvolwassenen met obesitas is ten opzichte van tien jaar geleden verdubbeld van 5% in 2012 tot 12% in 2022 (figuur 6).

Figuur 5 Percentage volwassenen dat te zwaar is (BMI $\geq$ 25) voor drie leeftijdsgroepen in de regio Rotterdam-Rijnmond (2022)

Figuur 6 Percentage volwassenen met obesitas (BMI $\geq$ 30) voor drie leeftijdsgroepen in regio Rotterdam-Rijnmond (2022)

Risicogroepen

Obesitas komt vaker voor onder vrouwen dan mannen, maar matig overgewicht komt meer voor bij mannen (tabel 1). Obesitas komt meer voor bij lager opgeleiden en mensen die moeite hebben met rondkomen.

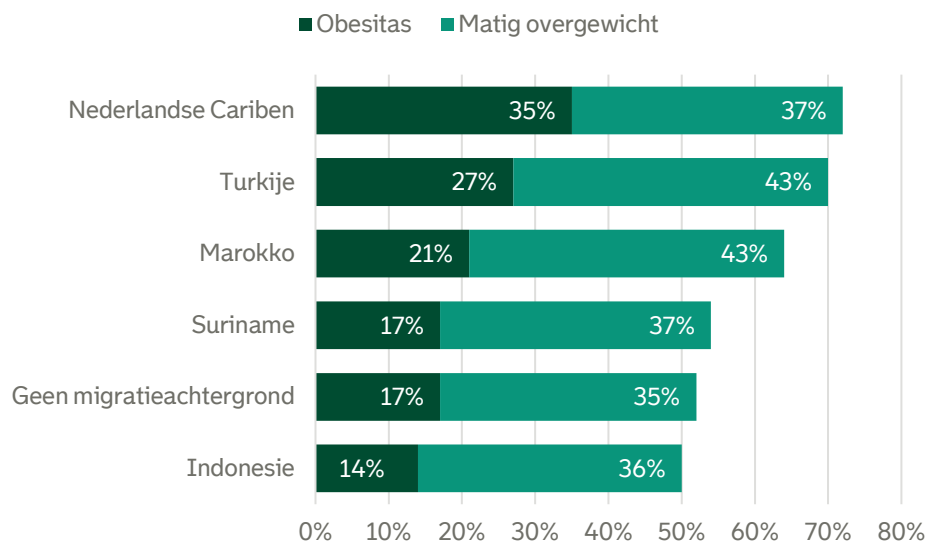
Tabel 1 Percentage volwassenen (18+) met matig overgewicht en obesitas naar achtergrondkenmerken in regio Rotterdam-Rijnmond (2022)

Achtergrondkenmerk	Matig overgewicht	Obesitas
Gender		
Mannen	40%*	15%
Vrouwen	31%	20%*
Leeftijd		
18-23 jaar	21%*	11%*
24-34 jaar	26%*	12%*
35-44 jaar	35%	16%
45-54 jaar	42%*	19%
45-54 jaar	43%*	22%*
55-64 jaar	40%*	22%*
65-74 jaar	40%*	21%*
75-84 jaar	35%	14%
85 jaar en ouder		
Opleidingsniveau		
Laag (geen opleiding, lo)	40%*	26%*
Midden 1 (mavo, lbo)	39%*	23%*
Midden 2 (havo, vwo, mbo)	36%	19%*
Hoog (hbo, wo)	31%*	11%*
Rondkomen met inkomen		
Moeite met rondkomen	37%	23%*
Geen moeite met rondkomen	35%	16%

* Significant verschil ($p < 0,05$) bij meer dan 2 groepen is getoetst t.o.v. het gemiddelde

Overgewicht komt het meest voor bij inwoners met een Nederlands Caribische migratieachtergrond (figuur 7). Ruim een derde van deze groep heeft obesitas. Ook bij inwoners met een Turkse en Marokkaanse herkomst komt overgewicht vaker voor.

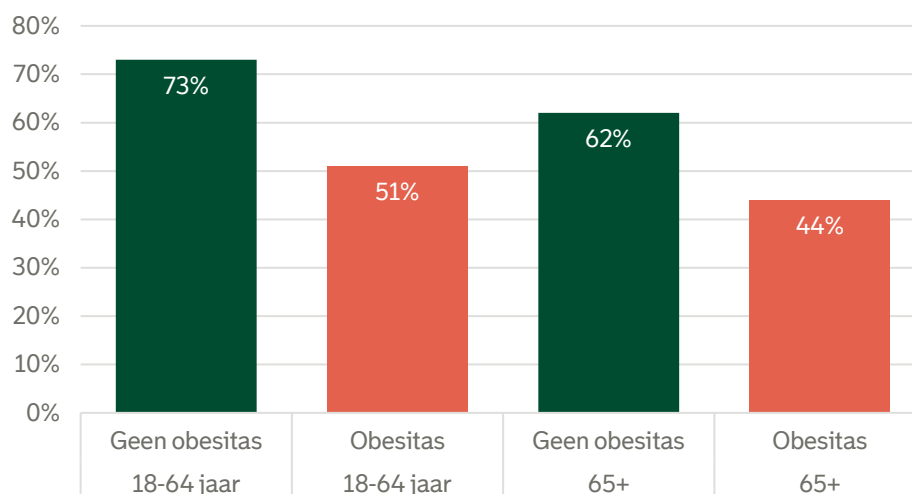
Figuur 7 Percentage volwassenen 18+ met obesitas en matig overgewicht naar migratieachtergrond in regio Rotterdam-Rijnmond (2022)

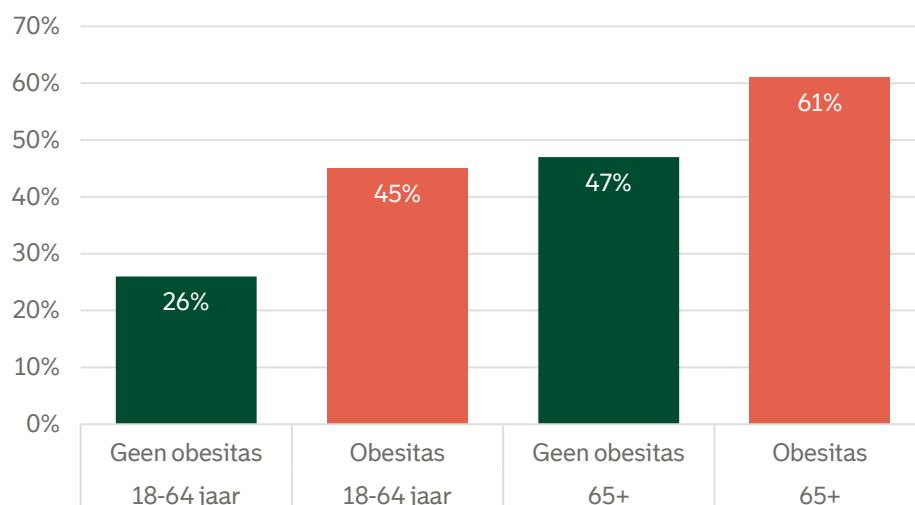
Samenhang gezondheid

Ernstig overgewicht (obesitas) hangt samen met het hebben van een ziekte. Diabetes mellitus type 2 (suikerziekte), hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten komen vaker voor bij mensen met ernstig overgewicht. Ook hebben mensen met (ernstig) overgewicht vaker verschillende vormen van kanker, aandoeningen aan het bewegingsapparaat (artrose) en de ademhalingsorganen. Deze samenhang blijkt ook de uit Gezondheidsmonitor (figuur 8 en 9). Overgewicht heeft daarnaast ook invloed op de psychische gezondheid. Mensen met overgewicht lopen meer risico op psychische klachten (figuur 10). Het is niet altijd duidelijk of het hebben van overgewicht hier een oorzaak of een gevolg van is.

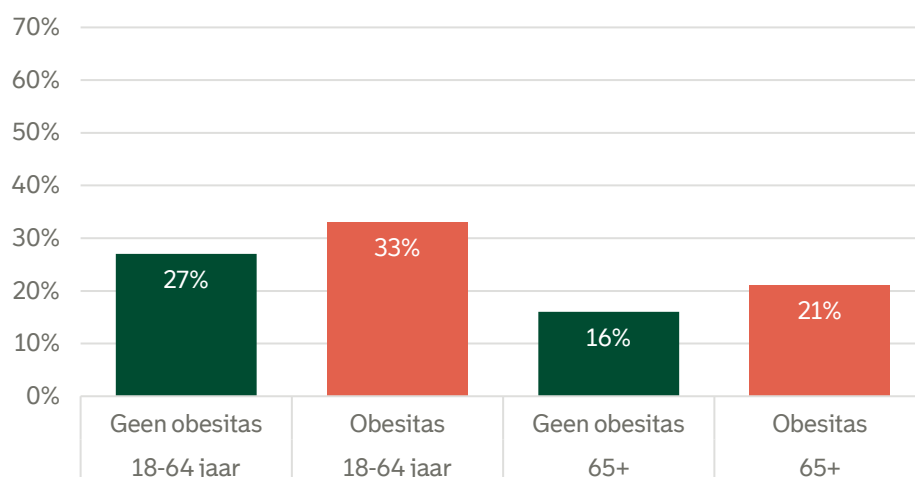
Figuur 8 Aandeel met een (zeer) goede ervaren gezondheid onder mensen met obesitas ($BMI \geq 30$) en zonder obesitas naar voor twee leeftijdsgroepen in regio Rotterdam-Rijnmond (2022)

Figuur 9 Aandeel met minimaal 1 langdurige chronische ziekte of aandoening onder mensen met obesitas (BMI $\geq$ 30) en zonder obesitas naar voor twee leeftijdsgroepen in regio Rotterdam-Rijnmond (2022)

Figuur 10 Aandeel met psychische klachten (MHI-5) onder mensen met obesitas (BMI $\geq$ 30) en zonder obesitas naar voor twee leeftijdsgroepen in regio Rotterdam-Rijnmond (2022)

Bronnen en verwijzingen

Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en ouderen 2022, GGD'en, CBS en RIVM

Hoe zijn de vragen gesteld in de Gezondheidsmonitor?

Hoe langt bent u (zonder schoenen)?

Hoeveel kilo weegt u zonder kleren?

Als u zwanger bent, hier graag uw gewicht van vóór de zwangerschap invullen